

ARXIU / CARMÉ PUÉRTOLAS

La cultura que consumim

Els hàbits culturals no s'acaben de consolidar. Tot i que l'interès pel cinema supera la mitjana europea, la substitució de la cultura escrita per l'audiovisual va fent forat en els índexs de lectura, cada dia més baixos.

L'era Gutenberg té els dies comptats, si hem de fer cas d'una enquesta sobre els hàbits culturals de l'estat espanyol, elaborada per la societat General d'Autors i Editors (SGAE). Les profecies que anunciaven un abandonó de la lectura sembla que es compleixen. A Catalunya prop de la meitat de la població (48,6%) no llegeix mai un llibre. Al País Valencià i a les Illes l'índex se situa de dues a tres dècimes per sobre aquesta xifra. Pitjor, doncs, però no gaire més.

En general, el consum de cultura al Principat supera una mica el de

la resta dels Països Catalans i la mitjana de l'estat espanyol. Amb tot, les dades no conviden al cofoisme: els hàbits de lectura sofreixen una erosió que es reflecteix en el fet que des del 1991 un 9% més de ciutadans han perdut el costum de llegir. Alerta, la lectura no s'ha d'equiparar a la compra de llibres: les vendes es mantenen estables.

De "homo sapiens" a "homo videns". A més de la davallada dels índexs de lectura, l'enquesta revela la universalitat del mitjà televisiu en la nostra societat. El 99% dels entrevistats diu que té un

televisor a casa. Ara, la percepció que tenen els ciutadans del temps que hi dediquen té poc a veure amb les dades de l'Estudi General de Mitjans. Els entrevistats asseguren que miren la televisió 140 minuts el dia, però el consum real, mesurat per l'EGM, advera que són 210. Quant a territoris, la percepció dels valencians és que dediquen 18,4 hores setmanals de mitjana a mirar la "caixa ximple"; a Catalunya n'hi consagren 17,7; i a les Balears, 17,2. Per edats, són els individus de catorze anys a dinou i els més grans de seixanta-cinc els que hi passen més estona. També en l'àmbit de l'audiovisual, el Principat ocupa, amb Madrid, un lloc preeminent en el rànquing de consum cinematogràfic. El 58,6% dels principatins —inclosos els de vint anys a vint-i-quatre— van freqüentar el cinema el 1998 (52,5 a les Illes i al País Valencià).

D'una altra banda, els catalans —inclosos també els més joves— acudeixen al teatre més sovint que no la resta de conciutadans. Així, si al Principat un 65% dels individus no hi va, els valencians i els insulars que no s'hi acosten són un 76,5%. En la compra de discos, Catalunya també se situa al capdavant, amb un 64,5% de consumidors; al País Valencià són menys (un 51%) els qui tenen aquest hàbit, i a les Illes la xifra baixa fins al 49%. La música que aixeca més passions al Principat és el pop-rock, si bé l'assistència a concerts d'aquest estil (22%) es troba per sota la mitjana espanyola. Igualment, l'assistència a concerts de música clàssica apareix, en l'imaginari col·lectiu, com una activitat reservada a l'elit. L'afecció, al Principat, la comparteixen un 27,5% de ciutadans, però a les Balears i al País Valencià les xifres són més baixes: un 24% i un 23,5%. De fet, cal demanar-se si Barcelona té prou públic per a absorbir l'augment de concerts de música clàssica d'aquesta temporada (cent més que no el 1999). No debades cicles com Pro Música, a l'Auditori, o Crítèrium Música, al Palau de la Música, han hagut de suspendre actuacions per manca de públic. **Núria Zayas**